

Velike razlike pri oceni okrevanja med večjimi gospodarstvi

Od 7. do 13. novembra 2020

Pričakovanja kitajskih in ameriških družb precej nad ostalimi

Družba IHS Markit je objavila novo **globalno anketo o obetih okrevanja ključnih svetovnih gospodarstev in sektorjev**. Zaradi spreminjajočih se razmer je ključen podatek o časovnici izvedbe ankete, saj se epidemiološka slika hitro slabša. Anketo so izvedli v 2. polovici oktobra med 6.700 družbami v 12 največjih gospodarstvih, pri čemer so izključili sektorje trgovine, energetike, gradbeništva in sektor države. V primerjavi z enako izvedeno anketo v juniju se je optimizem glede okrevanja izboljšal. Največji optimizem so pokazale družbe iz Kitajske in ZDA, sledile so družbe iz Brazilije. Najbolj pesimistične so bile družbe iz Indije (edina država, kjer je bil pesimizem večji kot v juniju), Japonske, Španije, Italije in Združenega kraljestva. Znotraj globalnih sektorjev najhitrejša okrevanja na predkrizne nivoje poslovanja pričakujejo v sektorju hrane in pijač, proizvodnji vozil (največja rasti optimizma v 3 mesecih), kemični industriji (farmacija in plastika), pošti in telekomunikacijah ter proizvodnji papirja in lesa. Na drugi strani med bolj prizadetimi ostaja svetovna turistična industrija, druge storitve (storitve nege, šport, kultura oz. drobno gospodarstvo), kovinska industrija (manjše povpraševanje letalske industrije in energetike, ki povprašujeta po teh izdelkih), transport (predvsem potnikov po cestah, železnici in letalski promet) in strojni inženiring.

Skoraj polovica globalnih multinacionalk je na podobnem nivoju poslovanja kot pred krizo (kriza je v večji meri prizadela predvsem malo gospodarstvo, medtem ko so velike družbe celo prevzemale manjše tekmece), medtem ko jih od preostale polovice 11 % pričakuje, da bo okrevalo v 3-6 mesecih, podoben delež v 7-12 mesecih, 9 % pa v 13 do 24 mesecih. Več kot 2 leti naj bi na okrevanje čakalo 4 % družb, med njimi prevladujejo turistične družbe. Okoli 3 % podjetij pričakuje, da ne bo nikoli več doseglo predkriznega nivoja poslovanja (2 % junija), pri čemer so med državami razlike zelo velike. Med takimi ni ameriških ali kitajskih družb, je pa takšnih kar 13 % japonskih. Povprečen (tehtan) čas okrevanja znaša 5 mesecev in je najdaljši v Indiji (13) in Španiji (10), najkrajši pa na Kitajskem (2) in v ZDA (3). V kontekstu optimizma kitajskih in ameriških družb je potrebno imeti v mislih tudi njihovo strukturo, saj imajo najbolj obetavne družbe sedež in proizvodnjo v teh gospodarstvih.

Proizvodnja v farmacevtski industriji pričakovano z bolj umirjeno rastjo

Skupna vrednost industrijske proizvodnje je v septembru 2020 v primerjavi s septembrom 2019 na letni ravni upadla za 3,6 %. Najbolj se je znižala v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro (za 5,3 %) in v predelovalnih dejavnostih (za 3,6 %), medtem ko se je v rudarstvu zvišala (za 14,1 %), predvsem zaradi večjega izkopa premoga za potrebe proizvodnje v največji slovenski termoelektrarni. V prvih devetih mesecih se je upad **industrijske proizvodnje v predelovalni dejavnosti** znižal na -7,6 %, pri čemer je v proizvodnji visoko tehnoloških zahtevnih proizvodov celo narasel (+8,3 %), kar je bila posledica večje rasti proizvodnje v sektorju farmacije, kjer se je rast proizvodnje v zadnjih mesecih znatno umirila. V segmentu srednje visoko in srednje nizko tehnološke proizvodnje (75 % celotne proizvodnje) se je padec zmanjšal na -11 % oz. -13 %. V nizko tehnološki proizvodnji je bil padec 6-odstoten. Naša osrednja ocena za padec industrijske proizvodnje v predelovalnih dejavnostih je še nedavno znašala pri -7,5 %, pri čemer ta v zadnjem četrtletju 2020 medletno ne bo bistveno nižja, ker določene dejavnosti zmanjšujejo zaostanek, ki je nastal zaradi zastoja v verigi vrednosti. Padec bo po našem novem osrednjem scenariju tako verjetneje pri okoli 6 %. Nekoliko bolj kot proizvodnja je v zadnjih devetih mesecih upadel **prihodek** (-10 %), kar je posledica padca cen surovin, ki se je odrazil tudi v znižanju cen končnih proizvodov. Padec je bil največji prav v proizvodih za investicije (-15 %), kamor spada kovinska in strojna industrija.

Industrijska proizvodnja v EU v zadnjih 3 mesecih na podobni ravni, strojogradnja slabše

Industrijska proizvodnja v EU-27 je bila septembra medletno nižja za 5,8 % (v območju evra za 6,8 %), pri čemer se je medletni padec pri kapitalskih dobrinah povečal z 9 % (julij) na 12 % (september). Še aprila je padec znašal pri 42 %. Sem spada predvsem proizvodnja strojev in naprav, ki jih podjetja uporabljajo pri proizvodnji oziroma tekočem poslovanju. Ponoven padec izvira iz slabšega povpraševanja subjektov po avtomatizaciji, predvsem v segmentu kovinske industrije, delno avtomobilske, kjer je padec izkoriščenosti kapacitet prispeval k zamiku vlaganj. Na drugi strani se **proizvodnja polproizvodov** (vmesnih komponent) na mesečnem nivoju še vedno povečuje in je bila septembra medletno manjša le še za 2,8 % (julij: -7,9%, avgust: -4,2%). Tudi v segmentu energetika se je padec znižal na -4,8 %. Proizvodnja trajnih potrošnih dobrin (vozila, pohištvo, bela tehnika, elektronika) je bila septembra medletno višja (+0,7 %), vendar manj kot avgusta (5,9 %). Rast v zadnjih mesecih je tudi posledica izjemnih padcev v spomladanskih mesecih (april: -48 %), zato v prihodnjih mesecih še pričakujemo zmerno rast na medletni ravni.

Izvoz storitev transport v septembru že na ravni lanskega leta

Presežek blagovne menjave je v prvih devetih mesecih 2020 znašal 2 mrd EUR in je bil bistveno višji (84,2 %) kot v enakem obdobju 2019. Do večjega presežka je prišlo zaradi relativno manjšega medletnega padca izvoza (10,3 %) od uvoza (14,6 %).

Izvoz v države članice EU je v prvih devetih mesecih 2020 predstavljal 75,0 % celotnega izvoza in se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta zmanjšal za 12,1 % oz. 2,2 mrd EUR. Najbolj se je zmanjšal izvoz v Italijo in Nemčijo s skupnim 53,8-odstotnim deležem zmanjšanja izvoza v EU. Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 77,2 % celotnega uvoza in se je glede na predhodno leto zmanjšal za 15,1 % oz. 2,7 mrd EUR. Izstopalo je zmanjšanje uvoza iz Italije (775 mio EUR), kateremu je sledilo zmanjšanje uvoza iz Nemčije, Avstrije in Francije. Skupaj je zmanjšanje uvoza iz teh štirih držav znašalo 67,3 % celotnega zmanjšanja uvoza iz EU. Padec uvoza izraža predvsem nižje cene surovin kot tudi manjši uvoz investicijskih dobrin. Celoten izvoz blaga je bil septembra še nižji za 3,2 %, v devetih mesecih pa 10,3 %.

Med večjimi izvoznimi trgi je bil septembra izvoz blaga medletno že višji v BiH, Severno Makedonijo in Srbijo (od 2 do 8 %), medtem ko je močno porasel tudi v ZDA (+12 %). V prvih devetih mesecih je bila celotna vrednost izvoza blaga višja le v Srbijo (+1,9 %), tudi izvoz v Rusko federacijo je bil podoben (-0,2 %).

Presežek storitvene menjave je v prvih devetih mesecih 2020 znašal 1,5 mrd EUR, kar je bilo za 548 mio EUR manj kot v enakem obdobju leta 2019. Izvoz potovanj je bil namreč v devetih mesecih leta 2020 nižji za 57 %, uvoz pa za 54 % glede na enako obdobje lanskega leta, kar pomeni, da so tuji turisti pri nas znižali potrošnjo za 1,3 mrd EUR, slovenski pa v tujini za 670 mio EUR. Izvoz storitev transporta je bil septembra že na podobni ravni kot lani (200 mio EUR), v prvih devetih mesecih pa je bil vseeno nižji za 10 % oz. za 192 mio EUR. Izvoz gradbenih storitev je bil v devetih mesecih medletno višji za 40 mio EUR, medtem ko so tudi tuji gradbeniki pri nas realizirali za 15 mio EUR več storitev.

Dogodki v naslednjem tednu: septembrske plače in oktobrška gradbena dovoljenja

Dan objave	Kazalec	Vir oz. poročevalec	Pomen
16. 11. 2020, ponedeljek	Plače zaposlenih pri pravnih osebah, Slovenija, september 2020	Statistični urad RS	Vpliv na dinamiko potrošnje
16. 11. 2020, ponedeljek	Transport, Slovenija, september 2020	Statistični urad RS	Kazalniki aktivnosti v posameznih delih sektorja transporta
17. 11. 2020, torek	Delovno aktivno prebivalstvo, Slovenija, september 2020	Statistični urad RS	Število zaposlenih in samozaposlenih
17. 11. 2020, torek	Prodaja na drobno, ZDA, oktober 2020	U.S. Census Bureau	Ključen vpliv na ameriški in svetovni BDP
19. 11. 2020, četrtek	Odločitev o centralni obrestni meri, Kitajska	Kitajska centralna banka	Vpliv na gibanja potrošnje in investicij na Kitajskem
19. 11. 2020, četrtek	Vrednost gradbenih del, območje evra in EU-27, september 2020	Eurostat	Dinamika v gradbenem sektorju vpliva na trg delovne sile in industrijo gradbenih materialov
20. 11. 2020, petek	Statistika gradbenih dovoljenj za stavbe, Slovenija, oktober 2020	Statistični urad RS	Vpliv na prihodnjo dinamiko stavbne gradnje
20. 11. 2020, petek	Indeksi cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih, Slovenija, oktober 2020	Statistični urad RS	Odras cen surovin in polproizvodov
20. 11. 2020, petek	Sestavljeni indeks nabavnih managerjev, Japonska, november 2020	au Jibun Bank	Pregled gibanja v storitvah in proizvodnji na Japonskem
20. 11. 2020, petek	Mnenje potrošnikov, Slovenija, november 2020	Statistični urad RS	Razpoloženje potrošnikov je odvisna od implementacije zaježitvenih ukrepov ter vpliva na odločitve med potrošnjo in varčevanjem

Semafor napovedi

Kazalnik	Zadnja/predhodna vrednost	Ciljna vrednost (ocena Analitike GZS)	Stopnja negotovosti ocene (1=nizka, 5=zelo visoka)
Bruto plače zaposlenih pri pravnih osebah, Slovenija, sep. 2020/ sep. 2019	+5,0 %	+4,8 %	2
Delovno aktivno prebivalstvo, Slovenija, sep. 2020/ sep. 2019	-1,2 %	-1,1 %	2
Mnenje potrošnikov, Slovenija, nov. 2020/ nov. 2019	-19 o. t.	-25 o. t.	3